

REPUBLIKA HRVATSKA

AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

CROATIAN COMPETITION AGENCY

KLASA: UP/I 034-03/21-01/011
URBROJ: 580-10/65-2023-092
Zagreb, 28. veljače 2023.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja na temelju članka 30. točke 4., članka 31. i članka 58. stavka 1. točke 13. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, br. 79/09., 80/13. i 41/21.) u upravnom postupku utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja pokrenutom protiv poduzetnika HP-Hrvatska pošta d.d., OIB: 87311810356, sa sjedištem u Zagrebu, Jurišićeva 13, zastupanog po odvjetnicima iz [...], po službenoj dužnosti, povodom inicijative više podnositelja, kako slijedi: [...], [...], osobe sa zaštićenim identitetom i [...], na temelju odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: dr.sc. Mirta Kapural, dipl.iur., predsjednica Vijeća, Vesna Patrlj, dipl. iur., zamjenica predsjednice Vijeća, mr. sc. Ljiljana Pavlic, dipl. oec. i Denis Matić, dipl. iur., članovi Vijeća, sa sjednice Vijeća 8/2023., održane 28. veljače 2023., donosi sljedeće

RJEŠENJE

Obustavlja se postupak pokrenut protiv poduzetnika HP-Hrvatska pošta d.d., OIB: 87311810356, sa sjedištem u Zagrebu, Jurišićeva 13, jer ne postoje zakonske pretpostavke za daljnje vođenje postupka u smislu članka 13. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, br. 79/09., 80/13. i 41/21.) i članka 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (Pročišćene verzije Ugovora o Europskoj uniji i Ugovora o funkcioniranju Europske unije, Službeni list C 202/1, od 7. lipnja 2016.).

Obrazloženje

1. Pokretanje postupka

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: AZTN) je zaključkom KLASA: UP/I 034-03/21-01/011, URBROJ: 580-10/65-2022-041 od 3. veljače 2022. (dalje u tekstu: Zaključak) po službenoj dužnosti pokrenula postupak protiv poduzetnika HP-Hrvatska pošta d.d., OIB: 87311810356, sa sjedištem u Zagrebu, Jurišićeva 13, zastupanog po odvjetnicima iz [...] (dalje u tekstu: HP), radi utvrđivanja predstavlja li uvođenje naknade za kontrolni pregled pošiljaka odnosno troškova zastupanja pri izradi carinskih deklaracija za pošiljke realizirane unutar IOSS sustava od strane tog poduzetnika narušavanje tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja, u smislu članka 13. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, br.79/09., 80/13. i 41/21.; dalje u tekstu: ZZTN) i članka 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (Pročišćene verzije Ugovora o Europskoj uniji i Ugovora o funkcioniranju Europske unije, Službeni list C 202/1, od 7. lipnja 2016; dalje u tekstu: UFEU), na mjerodavnom tržištu uvoznih pošiljaka iz trećih zemalja koje se u Republiku Hrvatsku isporučuju na temelju prodaje na daljinu (e-trgovine), a koje su realizirane unutar i izvan IOSS sustava.

- Zakona o poštanskim uslugama („Narodne novine“, br. 144/12., 153/13., 78/15. i 110/19.; dalje u tekstu: ZPU);
- Zakona o uvjetima za pružanje usluge carinskog zastupanja („Narodne novine“, br. 57/18.; dalje u tekstu: Zakon o uvjetima za pružanje usluge carinskog zastupanja);
- Pravilnika o obavljanju univerzalne usluge („Narodne novine“, br. 41/13. i 103/21.; dalje u tekstu: Pravilnik o obavljanju univerzalne usluge),
- Svjetske poštanske konvencije („Narodne novine – Međunarodni ugovori“, br. 2-19 (dalje u tekstu: Svjetska poštanska konvencija ili SPK)
- Zakona o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“ br. 73/13., 99/13., 148/13., 153/13., 143/14., 115/16., 106/18., 121/19., 138/20.; dalje u tekstu: ZPDV).

Osvrt na pojedine odredbe naprijed navedenih propisa omogućuje bolje definiranje i razumijevanje funkcioniranja mjerodavnog tržišta u konkretnom predmetu.

Sukladno članku 1. ZPU-a predmetnim se Zakonom uređuju poštanske usluge, propisuju uvjeti za obavljanje tih usluga te za osiguravanje i financiranje univerzalne usluge, uređuju prava, obveze i odgovornosti davatelja i korisnika poštanskih usluga, uvjeti pristupa poštanskoj mreži, izdavanje poštanskih maraka Republike Hrvatske i doplatnih maraka, određuju poslovi Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti u dijelu koji se odnosi na regulatorne poslove u području poštanskih usluga, obavljanje inspekcijskog nadzora u području poštanskih usluga, te uređuju druga pitanja vezana uz obavljanje poštanskih usluga.

Odredbe rečenog Zakona primjenjuju se na sve davatelje poštanskih usluga te na usluge u međunarodnom poštanskom prometu, ako aktima Svjetske poštanske unije nije drukčije određeno.

Sukladno članku 14. ZPU, poštanske usluge obuhvaćaju univerzalnu uslugu, zamjenske poštanske usluge i ostale poštanske usluge.

Sukladno odredbi članka 16. stavka 3. ZPU-a, ostale poštanske usluge su usluge prijema, usmjeravanja, prijenosa i uručenja poštanskih pošiljaka, u unutarnjem i međunarodnom prometu, koje nisu obuhvaćene univerzalnom uslugom ili zamjenskim poštanskim uslugama.

Sukladno članku 20. ZPU-a, dopunske usluge su usluge koje sadrže poseban način postupanja tijekom prijma, usmjeravanja, prijenosa i uručenja pošiljaka kod obavljanja poštanskih usluga, a način postupanja utvrđuje se općim uvjetima davatelja poštanskih usluga.

Sukladno odredbi članka 7. ZPU-a nacionalno regulatorno tijelo za obavljanje regulatornih poslova u području poštanskih usluga je Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, sa sjedištem u Zagrebu, Ulica Roberta Frangeša Mihanovića 9 (dalje u tekstu: HAKOM) koja obavlja regulatorne i druge poslove u području poštanskih usluga u skladu s ZPU-om i zakonom kojim je uređeno područje elektroničkih komunikacija.

Sukladno članku 59. stavku 1. i 2. ZPU-a inspekcijski nadzor nad primjenom tog Zakona, propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, Uredbe (EU) 2018/644 i akata Svjetske poštanske unije te drugih međunarodnih ugovora i sporazuma iz područja poštanskih usluga, koji obvezuju Republiku Hrvatsku, obavlja HAKOM. Poslove inspekcijskog nadzora provode poštanski inspektori, koji su ovlašteni radnici HAKOM-a.

Prema odredbi članka 3. stavka 1. točke 1. Zakona o uvjetima za pružanje carinskog zastupanja, carinsko zastupanje je provođenje radnji i formalnosti propisanih carinskim zakonodavstvom, koje na osnovi i u opsegu punomoći (izravno ili neizravno carinsko zastupanje) carinski zastupnik poduzima za račun zastupane osobe u poslovanju s Ministarstvom financija, Carinskom upravom (u daljnjem tekstu: Carinska uprava), kao tijelom nadležnim za provedbu carinskog zakonodavstva u Republici Hrvatskoj.

Mjerodavno tržište, sukladno odredbi članka 4. Uredba o mjerodavnom tržištu, utvrđuje se na način da se utvrdi njegova proizvodna dimenzija (mjerodavno tržište u proizvodnom smislu) i zemljopisna dimenzija (mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu).

4.1. Mjerodavno tržište u proizvodnom smislu

Sukladno članku 5. Uredbe o mjerodavnom tržištu, mjerodavno tržište u proizvodnom smislu obuhvaća sve proizvode za koje potrošači smatraju da su međusobno zamjenjivi s obzirom na njihove bitne značajke, cijenu ili način uporabe, odnosno navike potrošača.

Pri utvrđivanju mjerodavnog tržišta, prema članku 8. stavku 1. Uredbe o mjerodavnom tržištu, polazi se od kriterija zamjenjivosti potražnje za određenim proizvodom, odnosno o zamjenjivosti ponude za određenim proizvodom, a po potrebi i od kriterija postojanja potencijalnih konkurenata, odnosno zapreka pristupa tržištu. Sukladno stavku 2. istog članka Uredbe, primjenjujući prethodno navedene kriterije, mjerodavno tržište određuje se s ciljem utvrđivanja i razlikovanja segmenata tržišta određenih proizvoda na kojem se poduzetnici međusobno natječu.

S obzirom na sadržaj inicijative za pokretanje postupka te shodno tome provedenom postupku ispitivanja cijene usluge „kontrolnog pregleda pošiljaka iz trećih zemalja koje sadrže robu (vrijednosti do 150 eura i vrijednosti od 150 do 1000 eura)“ kojoj je od 1. siječnja 2022. promijenjen naziv u „troškovi zastupanja pri izradi carinskih deklaracija“, a koja se za pošiljke prispjele s IOSS brojem primjenjivala od 1. srpnja 2021. do 25. lipnja 2022., kada se naziv mijenja u „troškovi zastupanja pri izradi H7 deklaracije (vrijednost robe do 150 eura) za pošiljke prispjele bez IOSS broja“ te se nakon što je ukinuta i naplata za „gift“ pošiljke predmetna naknada od 1. rujna 2022. naziva

- „troškovi zastupanja pri izradi H7 deklaracije (vrijednost robe do 150 eura) za pošiljke prispjele bez IOSS broja s javnim davanjima“ i
- „troškovi zastupanja pri izradi H6 deklaracije (vrijednost robe od 150 do 1.000 eura)

mjerodavno tržište u proizvodnom smislu određeno je kao:

- tržište uvoznih pošiljaka iz trećih zemalja koje sadrže robu.

4.2. Mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu

Prema članku 6. Uredbe o mjerodavnom tržištu, mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu obuhvaća zemljopisno područje na kojem poduzetnici sudjeluju u ponudi ili nabavi proizvoda.

Budući da se uvozne pošiljke iz trećih zemalja koje sadrže robu odnose na pošiljke koje se dostavljaju na cjelokupni teritorij RH, kao mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu određen je teritorij Republike Hrvatske.

5. Postupak utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja

Kako bi se utvrdilo činjenično stanje u ovoj upravnoj stvari te ocijenilo predstavlja li uvođenje naknade za kontrolni pregled pošiljaka odnosno troškova zastupanja pri izradi carinskih deklaracija za pošiljke realizirane unutar IOSS sustava od strane HP-a narušavanje tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja u smislu članka 13. ZZTN-a i članka 102. UFEU-a, AZTN je zaključkom o pokretanju postupka od 3. veljače 2022. naložio HP-u dostavu očitovanja, podataka i dokumentacije.

AZTN je, također, dopisima od 21. ožujka 2022., 9. lipnja 2022., 15. lipnja 2022., 21. listopada 2022. i 31. listopada 2022., osim od HP-a od kojega je zatražio dodatna očitovanja, podatke i relevantnu dokumentaciju, zatražio i stručnu pomoć od Ministarstva financija, Carinske uprave

U odnosu na ostale navode iz inicijative, a koje su u više navrata dostavili drugi podnositelji, različiti od g. [...], HP je istaknuo kako najveći dio navoda iz inicijative predstavlja izražavanje nezadovoljstva kvalitetom usluga HP-a koje nisu predmet prava tržišnog natjecanja pa za njih nije nadležan AZTN. S tim u svezi smatra da eventualne izolirane povrede obveza u okviru ugovornog odnosa između HP-a i korisnika poštanskih usluga mogu biti predmetom parničnog postupka pred redovnim sudovima ili eventualno potrošačke pritužbe HAKOM-u u skladu s poštanskim propisima, no ne može predstavljati povredu prava tržišnog natjecanja.

HP se očitovao da u određenim slučajevima uslijed nepotpuno ili pogrešno deklariranih podataka od strane pošiljatelja pošiljke može doći do pogrešne naplate PDV-a ili carinskog terećenja, te da takve prigovore rješava putem svoje službe za korisnike (primjer toga je odgovor [...]). HP smatra da je nedvojbeno kako eventualne pogreške u naplati PDV-a i carinskih terećenja ne predstavljaju pitanje iz sfere propisa o zaštiti tržišnog natjecanja i nadležnosti AZTN-a.

HP je AZTN-u dostavio svoje interne podatke o broju zaprimljenih i riješenih prigovora HP-ove korisničke službe vezano za naplatu carine, PDV-a i naknade za kontrolni pregled te se očitovao da je HP-ova služba za korisnike u razdoblju od 1.7. - 31.12.2021. zaprimila ukupno [...] prigovora, od čega se [...] odnosilo na javna davanja, a samo [...] na kontrolni pregled. Pritom HP dodaje kako je od navedenih [...] prigovora osnovano bilo samo [...] prigovora, od kojih osnovanih prigovora se [...] odnosilo samo na naknadu za javna davanja, [...] na naknadu za javna davanja i za kontrolni pregled, a [...] ih se odnosilo samo na naknadu za kontrolni pregled.

Za pozitivno rješavanje prigovora koji su se odnosili na javna davanja HP je dobio odobrenje od Carinske uprave, a iznosi za kontrolni pregled su vraćeni ako je HP kroz ITMATT sustav (elektroničke poruke koje razmjenjuju poštanske uprave u skladu sa standardima Svjetske poštanske unije s određenim setom obveznih podataka o pošiljatelju/primatelju te samoj pošiljci) zaprimio pošiljku koja je iz EU. HP navodi da od ukupnog broja pošiljki za koje je HP naplatio naknadu za kontrolni pregled u razdoblju od srpnja do prosinca 2021. ([...]), ukupan broj podnesenih prigovora ([...]) iznosi tek [0-5]%, ukupan broj osnovanih prigovora ([...]) tek [0-5]%, a ukupan broj osnovanih prigovora u kojima je vraćena i naknada za kontrolni pregled ([...]) tek [0-5]%. Stoga smatra da je, suprotno navodima iz inicijative, razvidno da HP u iznimno visokom postotku uspješno obavlja uslugu kontrolnog pregleda.

Nadalje, HP je u prilogu rečenog podneska, AZTN-u dostavio presliku dopisa Carinske uprave HP-u od 25. listopada 2021. u kojem je, u bitnome, navedeno kako u razdoblju od nekoliko zadnjih mjeseci od kada se primjenjuje carinjenje po H6/H7 pojednostavljenim carinskim deklaracijama svakodnevno zaprima primjedbe građana i predstavnika pravnih osoba koji traže pojašnjenje zašto im Carinska uprava uz javna davanja naplaćuje i pregled robe iz čega je razvidno da je opća percepcija korisnika usluga HP-a takva da stavku sa računa koja se odnosi na pregled poistovjećuje sa procesnom radnjom Carinske uprave. Iz navedenoga proizlazi da na računima koje HP izdaje zastupanim osobama nije jasno navedeno što su javna davanja, a što su troškovi i naknade koje naplaćuje HP. Slijedom navedenoga Carinska uprava je naložila HP-u da se opis stavaka promijeni uz prijedlog izmjena naziva na način da se „Specifikacija troškova“ izmijeni u „Specifikaciju javnih davanja“, „Uplata carinskog terećenja“ izmijeni u „Uplatu javnih davanja“ te „Kontrolni pregled“ izmijeni u „Troškove zastupanja“, čime bi se ispunili uvjeti iz članka 7. stavka 1. Zakona o uvjetima za pružanje usluga carinskog zastupanja kojim je propisano da je carinski otpremnik dužan zastupanoj osobi iskazati troškove, naknade i javna davanja koja se plaćaju u okviru pružanja usluga carinskog zastupanja, te jasno i nedvosmisleno naznačiti opis i iznos troškova i naknada koje naplaćuje od zastupane osobe, a nisu javna davanja, pri čemu ti troškovi i naknade ne smiju sadržavati

troškove tog dodatnog administrativnog opterećenja nastalog uslijed promjena u oporezivanju uvoza malih pošiljaka.

HP naglašava da ne postoji propis koji bi branio poštanskim operatorima da uvedu takvu naknadu za radnje koje provode vezano za uvoz pošiljki iz trećih zemalja (i to neovisno o tome radi li se o IOSS postupku oporezivanja ili ne), te da osim HP-a ovakvu naknadu naplaćuje čitav niz poštanskih operatora u EU državama članicama.

Stoga HP smatra da je zaključak AZTN-a o tome da HP-u nije dopušteno naplaćivati naknadu za IOSS pošiljke neutemeljen što je, kako HP navodi, potvrdio i HAKOM u svojem dopisu klasa: 344-02/21-12/12, urbroj: 376-04- 21-02 od 4. lipnja 2021. u kojem je naveo da nema ničeg spornog u odluci HP-a da uvede ovakvu naknadu.

HP se očitovao da je na traženje HAKOM-a, dopisom od 31. siječnja 2022. dostavio regulatoru detaljan opis i troškovni prikaz HP-ovih radnih procesa kod obavljanja ove usluge. HP u nastavku očitovanja pojašnjava AZTN-u relevantne radne procese i njihove troškove koji opravdavaju naplatu „troškova zastupanja pri kontroli carinskih deklaracija“.

HP se očitovao da prilikom inicijalnog formiranja cijene predmetne nove usluge [...]. HP navodi da je u međuvremenu u razdoblju od [...] proveo snimanje i dokumentiranje procesa, te je u [...] usvojio novu [...], čime su utvrđene sljedeće faze radnog procesa predmetne usluge: 1. Prispijeće pošiljaka iz inozemstva; 2. Ručni unos i ažuriranje podataka iz ITMATT poruka; 3. Otprema pošiljaka za unutarnji promet; 4. Uručenje i naplata; 5. Razduženje poštara s prikupljenim novčanim sredstvima.

HP se očitovao da bi sukladno primjenjivim troškovima i minimalnoj marži na razini WACC-a (eng. *Weighted Average Cost of Capital*) visina naknade za pošiljke vrijednosti do 150 EUR (H7 deklaracija) trebala biti čak i nešto viša od sadašnjih 14,80 kn + PDV ([...] kn).

HP navodi da bi prema preliminarnim podacima o troškovima za 2021. godinu, te snimljenim novim procesima u usvojenim novim vrijednostima normi, ukupni trošak zastupanja pri kontroli carinskih deklaracija iznosio [...] kn, minimalna marža (na razini WACC) [...] kn, te bi preporučena cijena bila [...] kn bez PDV-a.

S druge strane, iznos naknade za pošiljke vrijednosti od 150 EUR do 1.000 EUR (H6 deklaracija) određen je u nešto višem iznosu od 29,60 kn + PDV zbog toga što je riječ o pošiljkama veće vrijednosti koje pored naplate PDV-a podliježu i naplati carine, uslijed čega HP kao carinski zastupnik koji podnosi deklaraciju za navedene pošiljke podliježe većoj odgovornosti prema nadležnim carinskim tijelima. Naime, HP pojašnjava da je sukladno članku 15. Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog Parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije carinski zastupnik kao podnositelj carinske deklaracije odgovoran za točnost i potpunost informacija koje se navode u deklaraciji, vjerodostojnost, točnost i valjanost svih dokumenata koji se prilažu deklaraciji, te ispunjenje svih obveza koje se odnose na stavljanje dotične robe u predmetni carinski postupak. U tom smislu, HP navodi da je njegova potencijalna odgovornost za carinsko zastupanje pri dostavi značajno skupljih pošiljki koje su opterećene PDV-om i carinom, značajno viša nego kod pošiljki vrijednosti do 150 EUR koje podliježu samo naplati PDV-a, što onda opravdava i viši iznos naknade za skuplji segment pošiljki.

HP navodi kako je prilikom određivanja visine naknade vodio računa o njenoj troškovnoj usmjerenosti, ali i njenoj primjerenosti budući da je za segment najmanjih pošiljki vrijednosti do 150 EUR visina naknade utvrđena s doista minimalnom maržom koja je čak i ispod WACC-a.

one koje su posljedica e-trgovine, budući da HP u svojim evidencijama nema podjelu rečenih pošiljki prema tome potječu li iz e-trgovine ili ne.

HP se očitovao da ako je PDV već naplaćen kroz IOSS sustav, HP ne naplaćuje dodatno PDV primatelju. Ujedno dodaje kako je moguće da u određenim slučajevima uslijed nepotpuno ili pogrešno deklariranih podataka od strane pošiljatelja pošiljke dođe do pogrešne naplate PDV-a ili carinskog terećenja, ali smatra da takve eventualne pogreške u naplati PDV-a i carinskih terećenja ne predstavljaju pitanje iz sfere propisa o zaštiti tržišnog natjecanja i nadležnosti AZTN-a.

5.1.3. Podnesak HP-a zaprimljen 21. srpnja 2022.

U podnesku zaprimljenom 21. srpnja 2022. HP je, u bitnome, naveo da rečenim podneskom obavještava AZTN o novim relevantnim činjenicama od posljednjeg HP-ovog podneska od 30. ožujka 2022.

U tom smislu, HP navodi da ga je HAKOM dopisom KLASA: UP/I-344-02/22-03/01, URBROJ: 376-04-22-01 od 26. travnja 2022. obavijestio kako je pokrenuo postupak iz članka 44. stavka 7. ZPU-a vezano uz ocjenu pojedinih odredaba HP-ovih Općih uvjeta za obavljanje univerzalne usluge i Općih uvjeta za obavljanje ostalih poštanskih usluga koje se odnose na naplatu predmetne naknade (tj. troškova zastupanja pri kontroli/izradi carinskih deklaracija).

HP navodi da je podneskom od 5. svibnja 2022. obavijestio HAKOM kako je, s obzirom na protek vremena od promjene porezno-carinskih propisa koji su bili temelj za uvođenje predmetne naknade, te s obzirom na recentne podatke o HP-ovim uvoznim pošiljkama iz trećih zemalja za prvo tromjesečje 2022., HP u interesu korisnika odlučio razmotriti mogućnost eventualnih alternativnih modaliteta pristupa naplati predmetne naknade, te je nakon održanog sastanka s HAKOM-om 11. svibnja 2022., HP dopisom od 16. svibnja 2022. obavijestio HAKOM kako želi razmotriti promjenu strukture predmetne naknade na način da se ista više ne bi naplaćivala za IOSS pošiljke (kod kojih su novonastali HP-ovi troškovi isporuke i carinskog deklariranja najniži), dok bi za ostale pošiljke s robom iz trećih zemalja iznos predmetne naknade ostao isti, te je od HAKOM-a zatražio mišljenje o modalitetu izmjene strukture predmetne naknade.

HP se očitovao da od 1. srpnja 2021. kontinuirano bilježi vrlo značajan pad ukupnog broja pošiljki koje sadrže robu iz trećih zemalja. Tako je HP u razdoblju od srpnja do prosinca 2021. isporučio ukupno [...] rečenih pošiljaka dok je u prvom kvartalu 2022. godine isporučio tek [...] takvih pošiljaka. Prema očitovanju HP-a riječ je o puno manjem ukupnom broju pošiljaka od onog kojeg je HP razumno mogao očekivati prije 1. srpnja 2021. kada su izmjene propisa stupile na snagu.

Nadalje, navodi kako su jedna od stavki HP-ovog troška pri isporuci pošiljaka s robom iz trećih zemalja i radnje HP-ovih djelatnika povezane s neispravnim ITMATT podacima. S obzirom na to da HP procjenjuje kako će protekom vremena ITMATT sustav efikasnije funkcionirati, za očekivati je da će se broj pošiljaka s neispravnim odnosno nepotpunim ITMATT podacima sve više smanjivati, uslijed čega će se smanjiti i ukupan angažman HP-ovih djelatnika pri isporuci i carinskom deklariranju pošiljki.

Od 25. lipnja 2022. u Cjeniku i Općim uvjetima HP-a izmijenjen je naziv i opseg naplate predmetne naknade na način da se nakon promjene naziva „Troškovi zastupanja pri izradi H7 deklaracije (vrijednost robe do 150 eura) za pošiljke prispjele bez IOSS broja“. Posljedica ove promjene jest da se od stupanja na snagu navedenih Cjenika i Općih uvjeta predmetna naknada više neće naplaćivati za IOSS pošiljke, dok za ostale pošiljke s robom iz trećih zemalja iznos naknade ostaje nepromijenjen.

usluga te za poštanske usluge u međunarodnom prometu aktima Svjetske poštanske unije (u daljnjem tekstu: SPU). U obavljanju regulatornih poslova, HAKOM je obavezan poduzimati sve primjerene mjere, primjenjujući načela objektivnosti, transparentnosti, nediskriminacije i razmjernosti, kako bi ostvario regulatorna načela u cilju osiguranja univerzalne usluge, zaštite prava korisnika i promicanja tržišnog natjecanja na tržištu poštanskih usluga vodeći računa o primjeni pravne stečevine iz područja poštanskih usluga i prava tržišnog natjecanja Europske unije.

HAKOM se očitovao da, sukladno odredbi članka 6. stavka 3. ZPU-a, primjena odredaba tog zakona ne utječe na primjenu odredaba zakona kojim je uređen postupak carinskog i deviznog poslovanja pa vezano uz izvoz i/ili uvoz robe u poštanskim pošiljkama nije nadležan HAKOM već je nadležna Carinska uprava koja određuje uvjete i način zastupanja pred Carinskom upravom sukladno Zakonu o uvjetima za pružanje usluga carinskog zastupanja. Stoga HAKOM ističe da nema ovlasti u pogledu puštanja robe u slobodan promet ili javnih davanja (carinskog duga), osim onih propisanih aktima SPU-a, konkretno, člankom 20. Konvencije („Narodne novine“, - Međunarodni ugovori 2/19.).

Na upit AZTN-a o tome je li HAKOM donio odluku u predmetu temeljem izvršenog inspekcijskog pregleda vezano za naplatu usluge kontrolnog pregleda od strane HP-a kada je PDV plaćen putem informacijskog sustava IOSS, HAKOM se očitovao da temeljem obavljenog inspekcijskog pregleda nije donesena odluka jer je cilj pregleda bio utvrditi činjenično stanje vezano za novi carinski postupak u poštanskom prometu i aktivnostima HP-a sukladno važećim Općim uvjetima i Cjeniku HP-a, kao i dopisu koji je HP dostavio HAKOM-u, broj HP-08-020130/21 od 4. kolovoza 2021., u kojem su vrlo šturo opisane aktivnosti i nije jasno obrazložen trošak za uslugu Kontrolni pregled pošiljaka iz trećih zemalja koje sadrže robu vrijednosti do 150 eura. HAKOM navodi da u tom dopisu HP samo navodi da se proces bitno ne razlikuje ovisno o činjenici je li PDV plaćen putem IOSS te da iz tog razloga HP nije uveo dvije različite cijene jednu za one pošiljke kod kojih je PDV već plaćen putem IOSS-a, a drugu za one kod kojih to nije slučaj. HAKOM je u privitku očitovanja dostavio presliku Zapisnika o izvršenom carinskom pregledu i predmetni dopis HP-a.

Vezano za drugi dio pitanja HAKOM ističe kako je usluga „troškovi zastupanja pri izradi H7 deklaracije“ u naravi „druga dopunska usluga koje obavlja HP“ poput, primjerice, ovjeravanje punomoći, za koju HP naplaćuje PDV sukladno Cjeniku poštanskih usluga u međunarodnom prometu. Ta usluga ne mora biti izravno vezana za univerzalnu poštansku uslugu nego se može odnositi i na ostale poštanske usluge koje obavlja HP, kao i drugi davatelji poštanskih usluga, na potpuno otvorenom poštanskom tržištu. S druge strane, akti SPU u članku 20. Svjetske poštanske konvencije propisuju carinski pregled, pristojbe i druge troškove u slučaju kada se u međunarodnom prometu prenosi roba u poštanskim pošiljkama koja podliježe carinskom postupku u skladu s nacionalnim zakonodavstvom država SPU (Konvenciju potpisuju države članice EU svaka za sebe uz zajedničku deklaraciju), a što je još dodatno složeno s obzirom na jedinstveno carinsko područje EU.

Stoga na pitanje AZTN-a je li u smislu propisa koji reguliraju poštanske usluge prihvatljiva naplata naknade za kontrolni pregled, HAKOM ističe kako je RH ratificirala Konvenciju koja u članku 20. stavku 2. propisuje da pošiljke predane na carinski pregled mogu biti terećene, s naslova poštanskog postupanja, naknadom za podnošenje na carinski pregled, čiji je iznos određen u Pravilima. Ova naknada se naplaćuje isključivo za pošiljke podnesene na carinjenje i koje su opterećene carinskim dugom ili terećene nekom drugom naknadom iste naravi, dok se u stavku 3. propisuje da imenovani davatelji poštanskih usluga koji su dobili dopuštenje obavljati carinski postupak u ime korisnika, bilo da je u njegovo ime ili u ime imenovanog davatelja poštanskih usluga države odredišta, imaju pravo od korisnika naplatiti naknadu na temelju stvarnih troškova postupka. Ova se naknada može naplatiti za sve pošiljke prijavljene carini u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, uključujući i one (pošiljke) izuzete od plaćanja carine, ali korisnici moraju biti unaprijed jasno obaviješteni o odgovarajućoj naknadi. Drugim

davanja te posebno navesti i specificirati iznose javnih davanja koje on kao otpremnik plaća za račun zastupane osobe.

Na upit AZTN-a o tome je li HAKOM prihvatio kao vjerodostojne podatke HP-a dostavljene u podnesku od 31. siječnja 2022. vezano uz tumačenje stavke 2.20.2 Cjenika poštanskih usluga u međunarodnom prometu, odnosno, može li se prikaz radnih procesa kod obavljanja usluga troškova zastupanja pri izradi H7 i H6 deklaracije s vrijednostima norme, te prikaz izračuna troška usluge smatrati vjerodostojnima, odnosno objektivnima, HAKOM se očitovao da je 1. veljače 2022. zaprimio dopis vezan za prikaz radnih procesa kod obavljanja usluga troškova zastupanja pri izradi H7, ali ne i H6 deklaracije, s vrijednostima norme po pojedinom procesu te prikaz izračuna troška usluge.

Na upit AZTN-a o tome može li HAKOM potvrditi da su točni navodi HP-a da je u razdoblju od 1.7. - 31. 12. 2021., od ukupno [...] pošiljaka za koje je obavljena usluga kontrolnog pregleda, za [50-60]% bilo potrebno ručno unijeti podatke od strane HP-a, za [10-20]% pošiljaka je bilo potrebno uz ručni unos podataka i ažurirati carinsku deklaraciju te da za samo [30-40]% pošiljaka nije bilo dodatnog upisa podataka od strane HP-a, HAKOM se očitovao da ne može nedvojbeno potvrditi ni odbaciti navedene podatke HP-a, ali može potvrditi kako je HP poslao istovjetne podatke i HAKOM-u.

Nadalje, HAKOM je naveo i podatke koje mu je dostavio HP, prema kojima je iznos prihoda od usluga kontrolnog pregleda u predmetnom razdoblju iznosio [...] kn, a broj pošiljaka za koje je PDV bio plaćen putem IOSS sustava bio je svega [...] što je upola manje nego pošiljaka za koje HP sam navodi da nije bio potreban nikakav dodatni upis podataka ([30-40]% od ukupno [...] pošiljaka je [...] pošiljaka za koje sam HP tvrdi da nije bilo potrebe za dodatnim upisom podataka). Na kraju HAKOM je istaknuo kako nije bio upoznat, niti je dopustio ponderiranje te tri skupine norma minuta aktivnosti ručni unos i ažuriranje podataka“ u predmetnoj usluzi.

Na upit AZTN-a o tome je li HP dostavio HAKOM-u izračun troškova zastupanja pri izradi H6 deklaracija, HAKOM je naveo da mu HP nije dostavio sve tražene podatke ni izračun troškova zastupanja pri izradi H6 deklaracije.

Na upit AZTN-a o tome raspolaže li HAKOM pouzdanim podacima o tome naplaćuju li nacionalni poštanski operatori država EU troškove zastupanja pri izradi carinskih deklaracija odnosno kontrolnog pregleda pošiljaka kada je PDV plaćen putem IOSS-a, HAKOM se očitovao da je bilo više upita od država članica EU po tom istom pitanju na raznim razinama EU, no jednoznačan odgovor HAKOM nije dobio. U tom smislu, HAKOM je u privitku očitovanja dostavio rezultate jednog takvog upita kolega iz Slovenije. Također, HAKOM napominje da postoje različiti načini dopreme poštanskih pošiljaka u EU gdje potom pošiljke s IOSS brojem prolaze postupak podnošenja na carinski pregled od strane raznih otpremnika i/ili logističara koji dopremaju tu robu u neku državu članicu EU te ih potom daju davateljima poštanskih usluga na uručenje primatelju bez plaćanja bilo kakve naknade (najčešće to organiziraju veliki e-trgovci iz trećih zemalja). Dodaje kako se, roba u poštanskim pošiljkama, koja je prošla carinski pregled i puštena u slobodan promet u nekoj drugoj članici EU, smatra robom/pošiljkom iz EU. Pritom ističe da je navedeni primjer samo jedna od raznih mogućnosti koju koriste drugi davatelji poštanskih usluga u suradnji s e-trgovcima, a sve u cilju uručjenja robe iz trećih zemalja primateljima bez naplate bilo kakvih naknada. Podneskom zaprimljenim 24. svibnja 2022. HAKOM se očitovao da je 26. travnja 2022. pokrenuo upravni postupak iz članka 44. stavak 7. ZPU-a vezano uz izmjene, dopune ili ukidanje pojedinih odredaba Općih uvjeta koje se odnose na naplatu troškova zastupanja pri kontroli/izradi carinskih deklaracija te pozvalo HP da u propisanom roku dostavi sve dokaze koje smatraju važnim za rješavanje ove upravne stvari.

Hrvatskoj carinski deklarirali i isporučili primateljima HP i drugi poštanski operateri i žurni prijevoznici (kurirski operateri) u 2018., 2019., 2020., te do 30. lipnja 2021. godine, Carinska uprava se 22. srpnja 2022., putem elektroničke pošte, očitovala da ne raspolaže navedenim podacima budući da za navedeno razdoblje nije korišten elektronički sustav temeljem kojeg bi se ti podaci mogli izvući. Za navedeno razdoblje u evidencijama Carinske uprave zabilježene su samo pošiljke koje su podlijegale obračunu uvoznih davanja kako bi se izvršila naplata istih, što nije mjerodavan pokazatelj broja ukupnih pošiljaka za navedeno razdoblje.

Vežano za podatke od 1. srpnja 2021. do 31. prosinca 2021. godine, Carinska uprava se očitovala da je kod podnošenja H7 deklaracije (do 150 EUR), broj pošiljaka od ukupno [...] deklaracija po zastupnicima sljedeći:

- [...] za [...] pošiljki koje su puštene u dostavu,
- [...] za [...] pošiljki koje su puštene u dostavu,
- [...] [...] pošiljki koje su puštene u dostavu,
- HP [...] pošiljki koje su uručene.

Kod podnošenja H6 deklaracija (od 150 do 1000 EUR), broj pošiljaka za HP je [...] deklaracija tj. pošiljaka.

Vežano za podatke od 1. siječnja 2022. godine do 30. lipnja 2022. godine, Carinska uprava se očitovala da je kod podnošenja H7 deklaracije (do 150 EUR), broj pošiljaka od ukupno [...] deklaracija po zastupnicima bio sljedeći:

- [...] [...] pošiljki koje su puštene u dostavu,
- [...] [...] pošiljki koje su puštene u dostavu,
- [...] [...] pošiljki koje su puštene u dostavu.
- HP [...] deklaracije tj. pošiljki koje su uručene.

Kod podnošenja H6 deklaracije (od 150 do 1.000 EUR), broj pošiljaka za HP je [...] deklaracije tj. pošiljke.

6. Utvrđene činjenice i okolnosti tijekom postupka

6.1. Vladajući položaj HP-a na mjerodavnom tržištu uvoznih pošiljaka iz trećih zemalja koje sadrže robu.

Sukladno članku 12. stavku 1. ZZTN-a, pretpostavlja se da je poduzetnik u vladajućem položaju ako se zbog svoje tržišne snage može ponašati na mjerodavnom tržištu u značajnoj mjeri neovisno o svojim stvarnim ili mogućim konkurentima, potrošačima, kupcima ili dobavljačima, a osobito ako:

1. nema značajnih konkurenata na mjerodavnom tržištu, i/ili
2. ima značajnu tržišnu snagu na mjerodavnom tržištu u odnosu na stvarne ili moguće konkurente, a osobito s obzirom na:
 - tržišni udjel i položaj te vrijeme kroz koje ga ostvaruje, i/ili
 - financijsku snagu, i/ili
 - prednosti u pristupu izvorima nabave ili tržištu, i/ili
 - povezanost s drugim poduzetnicima, i/ili
 - pravne ili činjenične zapreke pristupa drugih poduzetnika tržištu, i/ili
 - sposobnost nametanja tržišnih uvjeta s obzirom na njegovu ponudu ili potražnju, i/ili
 - sposobnost isključivanja konkurenata s tržišta usmjeravanjem na druge poduzetnike.

U skladu sa člankom 12. stavkom 2. ZZTN-a, pretpostavlja se da se u vladajućem položaju nalazi poduzetnik čiji tržišni udjel na mjerodavnom tržištu iznosi više od 40%.

dostavio ukupan prihod koji je ostvario od obje usluge „Naknada za kontrolni pregled pošiljaka iz trećih zemalja koje sadrže robu“, ukupan broj pošiljaka za koje je obračunao i naplatio tu uslugu, kao i koliko je od tih pošiljaka bilo s IOSS brojem. Pored navedenog, HAKOM je drugim davateljima postavio dodatni upit o tome podnose li pošiljke na carinski pregled u Republici Hrvatskoj (ili to za njih rade neki drugi carinski posrednici u RH ili EU), te ukoliko oni obavljaju carinski pregled u RH, naplaćuju li tu uslugu kada je na pošiljci istaknut IOSS broj.

Rezultati upitnika prikazani su u tablici 3.

Tablica 3. Tablica odgovora na upitnik HAKOM-a o načinu provođenja carinskog postupka i naplati pošiljaka s IOSS brojem

Pitanje/ Davatelj PU	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	HP
Naplaćujete li od korisnika e-trgovine uslugu podnošenja na carinski pregled za robu iz trećih zemalja vrijednosti do 150 eura u pošiljkama? *	DA	NE	NE	DA	NE	DA		DA
Ukoliko je vaš odgovor da, naplaćujete li od korisnika e-trgovine uslugu podnošenja na carinski pregled za robu iz trećih zemalja vrijednosti do 150 eura i kada je plaćen PDV, odnosno, istaknut IOSS broj na pošiljkama?	NE	NE	NE	DA	NE	NE		DA
Cijena usluge	75			75		50		
Broj dostavljenih pošiljaka iz trećih zemalja	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Od toga broj pošiljaka za koje je ste vi u RH izradili H7 carinsku deklaraciju	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Od toga broj pošiljaka koje su bile s IOSS brojem	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Ukupan broj dostavljenih poštanskih pošiljaka iz međunarodnog prometa 1.7.2021. do 31.12. 2021.	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	n/a

Izvor: očitovanje HAKOM-a zaprimljeno 13. srpnja 2022.

Obrada: AZTN

mjerodavnom tržištu jesu podaci o ukupnom broju međunarodnih dolaznih pošiljaka koje mogu sadržavati robu iz svih država uključujući EU, a koji su prikazani u tablici 2. Navedeni podaci predstavljaju najširi mogući set, odnosno izvor podataka iz kojeg se može procijeniti tržišna snaga HP-a i konkurenata.

Uzimajući u obzir navedene podatke HP se, prema kriteriju tržišnog udjela, nalazi u vladajućem položaju na mjerodavnom tržištu uvoznih pošiljaka iz trećih zemalja koje sadrže robu u smislu članka 12. ZZTN-a. Navedeno proizlazi i iz podataka iz tablice 3. prema kojima je HP u razdoblju od 1. srpnja 2021. do 31. prosinca 2021. realizirao [...] pošiljaka iz trećih zemalja ([60-70]%) dok su svi drugi davatelji poštanskih usluga i kuriri kao konkurenti HP-a realizirali [...] pošiljaka odnosno [20-30]%

6.1.1. Usporedba cijene i troškova usluge zastupanja pri izradi carinskih deklaracija

Do 1. srpnja 2021. HP je u Cjeniku poštanskih usluga u međunarodnom prometu primjenjivao stavku 2.20.2 koja glasi:

- „Podnošenje pošiljaka na carinski pregled (do 2 kg cijena 37,50 kn s PDV-om; iznad 2 kg do 5 kg cijena 50 kn s PDV-om; iznad 5 kg do 30 kg cijena 62,50 kn s PDV-om).

Od 1. srpnja 2021. gore navedena stavka 2.20.2 zamijenjena je i glasi:

- „Kontrolni pregled pošiljaka iz trećih zemalja koje sadrže robu (kontrolni pregled pošiljaka iz trećih zemalja koje sadrže robu vrijednosti do 150 eura (H7 deklaracija) cijena 18,50 kn s PDV-om; kontrolni pregled pošiljaka iz trećih zemalja koje sadrže robu vrijednosti od 150 do 1000 eura (H6 deklaracija) cijena 37,00 kn s PDV-om).“

HP je nadalje mijenjao naziv usluge i situacije u kojima naplaćuje/ne naplaćuje naknade, ali ne i visinu naknade za robu do 150 eura i za robu od 150 do 1.000 eura.

Uvidom u zapisnik inspeksijskog nadzora HAKOM-a KLASA: 344-02/21-12/12, URBROJ: 376-04-21-10, od 17. studenog 2021. proizlazi kako je predmet inspeksijskog pregleda, izvršenog u prostorijama Sortirnog centra HP-a u Velikoj Gorici, bio poštivanje odredbi članka 45. stavka 1. i stavka 5. ZPU-a od strane HP-a, a u svezi naplate cijene iz Cjenika poštanskih usluga u međunarodnom prometu, stavke VIII. „Druge dopunske usluge“, komercijalnog naziva: „Kontrolni pregled pošiljaka iz trećih zemalja koje sadrže robu vrijednosti do 150 eura (H7 deklaracija)“ (ŠIFRA USLUGE: 443121), a koju uslugu HP naplaćuje 18,50 kuna, za prispjele poštanske pošiljke iz država koje nisu članice Europske unije (poštanske pošiljke iz trećih zemalja) i podnošenja tih poštanskih pošiljaka na carinski pregled i naplatu carinskog duga (carine i PDV-a) sukladno carinskim propisima. Ujedno su inspeksijskim pregledom utvrđene i aktivnosti radnika HP-a vezane za postupanje s poštanskim pošiljkama iz trećih zemalja u slučaju kada je PDV na robu u pojedinoj poštanskoj pošiljci od strane primatelja trgovcu plaćen unaprijed putem elektroničkog sustava IOSS kao i u slučaju kada PDV nije trgovcu plaćen unaprijed putem navedenog IOSS sustava. S tim u svezi izvršen je uvid u postupak razmjene zaključaka (spremnik ili skup spremnika s nazivnicom, zatvorenih sa ili bez plombe koji sadržavaju poštanske pošiljke) iz međunarodnog prometa između prijevoznika i izmjeničnog ureda HP-a, a potom proces otvaranja zaključaka i preuzimanja pošiljaka. Posebna pozornost je usmjerena na postupak razdvajanja poštanskih pošiljaka koje prispijevaju iz država članica EU od pošiljaka iz trećih zemalja te od onih koje su opremljene carinskim deklaracijama od onih koje ne posjeduju carinske deklaracije.

Temeljem izjava nazočnih osoba i uvidom u postupke radnika HP-a, HAKOM je utvrdio sljedeće aktivnosti radnika HP-a vezane za postupanje s poštanskim pošiljkama iz trećih zemalja:

Navedeni zaključak je u skladu i s očitovanjem Carinske uprave HAKOM-u od 29. prosinca 2021. u kojem je Carinska uprava navela da sva roba koja dolazi iz trećih zemalja na područje EU mora proći određene carinske formalnosti podnošenjem deklaracije za puštanje u slobodni promet kako bi se utvrdilo smatra li se ista opterećena carinskim dugom ili ne. Naime, nije sva roba vrijednosti do 150 EUR izuzeta od obračunate carine (tj. postoje izuzeća: alkoholni proizvodi, duhan i duhanski proizvodi, parfemi i toaletne vode), a isto tako potrebno je provjeriti podatke navedene u deklaraciji kako bi se utvrdilo jesu li podaci ispravni što se tiče primjene VAT IOSS kada se isti zahtijeva. U slučaju ispravne primjene VAT IOSS nema obračuna poreza na dodanu vrijednost no obveza deklariranja robe i podnošenje deklaracije postoji bez obzira na opterećenost carinskim ili poreznim dugom.

Dodatno Carinska uprava napominje da, kada roba stigne na područje EU iz trećih zemalja poštanskim putem, pošta podnosi robu carinskim tijelima odnosno zastupa primatelje pošiljki kod obavljanja carinskih formalnosti i radnji te je ona u tome slučaju carinski zastupnik.

Prema dostavljenom očitovanju Carinske uprave, proizlazi da je potrebno provjeriti podatke navedene u deklaraciji čak i kod pošiljki koje su prispjele s IOSS brojem, te da je u tom postupku HP carinski zastupnik koji kao takav mora jasno naznačiti iznos troškova koje naplaćuje za zastupanje. Iz navedenoga se može zaključiti da HP, kao i bilo koji drugi otpremnik (špediter), u smislu carinskih propisa i postupaka koje obavlja ima pravo naplatiti naknadu za pokriće troškova zastupanja.

U nastavku se prikazuje analiza troška pružanja usluge kontrolnog pregleda odnosno zastupanja pri izradi carinskih deklaracija, pri čemu je iz zaprimljene dokumentacije razvidno kako je HP vezano za radne procese kod obavljanja usluga troškova zastupanja pri izradi H7 i H6 deklaracije s vrijednostima norme, AZTN-u i HAKOM-u dao istovjetan prikaz, kako slijedi:

- Prispjeće pošiljaka iz inozemstva – [...].
- Ručni unos i ažuriranje podataka iz ITMATT poruka - [...].
- Otprema pošiljaka za unutarnji promet - [...].
- Uručenje i naplata - [...].
- Razduženje poštara s prikupljenim novčanim sredstvima - [...].

Aktivnosti koje se odvijaju u Izmjениčnom uredu i Pošti carinjenja sastoje se, kako proizlazi ne samo iz navoda HP-a već i iz izvršenog inspekcijskog nadzora HAKOM-a u prostorijama Sortirnog centra HP-a 17. studenog 2021., od prispjeća pošiljaka iz inozemstva, ručnog unosa i ažuriranja podataka iz ITMATT poruka i otpreme pošiljaka za unutarnji promet.

Iz zaprimljene dokumentacije razvidno je kako je HP izračunom temeljem podataka za 2021. godinu, dobio prosječno utrošeno vrijeme na rečeni proces od [...] minute. Međutim, HP navodi da je kod izračuna troška za potrebe definiranja cijene, korištena [...]. Trošak po minuti od [...] kn, utvrđen je temeljem podataka iz [...] i podatka o ostvarenim norma minutama. Ukupan trošak za [...] godinu za Izmjениčni ured i Poštu carinjenja iznosio je [...], a u njima je u [...] godini ostvareno ukupno [...] minuta normiranih aktivnosti.

Trošak procesa [...] HP je izračunao temeljem dopunske norme za [...], a koja iznosi [...]. HP je trošak po minuti izračunao temeljem troška [...] iz [...] godinu, koji ukupno iznosi [...], ali je umanjeno za troškove [...], pa je u kalkulaciju ušao trošak od [...]. Iz statističkih podataka o ostvarenim norma minutama na aktivnost [...] u iznosu [...] minuta, HP je došao do troška od [...] po minuti.

HP je trošak po minuti za [...] izračunao temeljem podatka iz [...] o ukupnim troškovima u svim dostavnim poštanskim uredima ([...]) te ukupnih normi minuta ostvarenih u tim poštanskim uredima ([...]).

Tablica 6. Naknade za usluge zastupanja pri izradi deklaracija za pošiljke vrijednosti do 150 eura

Pošta države članice	Naknada za IOSS pošiljke (Eur)
Hrvatska pošta	2,46
Slovenska pošta	2,90
Slovačka pošta	2,00
Rumunjska pošta	1,80
Grčka pošta	2,50
Mađarska pošta	1,00
Poljska pošta	1,70

Izvor: Očitovanje HP-a zaprimljeno 31. ožujka 2022.

Obrada: AZTN

U odnosu na naknadu od 18,50 kuna koju naplaćuje HP, a koja u eurima iznosi 2,46 eura, nacionalne pošte Slovenije, Slovačke, Rumunjske, Grčke i Poljske naplaćuju naknade koje su usporedive s naknadom HP-a. Izuzetak je Pošta Mađarske koja naplaćuje nominalno 1 euro što je niže od naknade HP-a.

Uzimajući u obzir da se stopa profitne marže (koja je ispod razine WACC) ne može smatrati prekomjerno visokom, te da su naknade u većini država članica EU koje ih primjenjuju usporedive (nisu osjetno niže) s naknadom HP-a, može se zaključiti kako naknada HP-a od 18,50 kn s PDV-om nije prekomjerno visoka odnosno nepravedna u smislu članka 13. ZZTN-a.

Vezano za naknadu koju HP primjenjuje na pošiljke s robom vrijednosti od 150 do 1.000 eura i koja iznosi 37 kn s PDV-om (oko 4,91 euro), odnosno 29,60 kn bez PDV-a, HP se u podnesku od 15. rujna 2021. očitovao kako je rečena naknada određena u nešto višem iznosu, zbog toga što je riječ o pošiljkama veće vrijednosti koje pored naplate PDV-a podliježu i naplati carine, uslijed čega HP, kao carinski zastupnik koji podnosi deklaraciju za navedene pošiljke, podliježe većoj odgovornosti prema nadležnim carinskim tijelima.

Stoga je AZTN usporedio naknadu HP-a za usluge zastupanja pri izradi H6 deklaracije s naknadom nekolicine nacionalnih pošta zemalja članica EU, što je prikazano u nastavku.

Tablica 7. Naknade za izradu deklaracija za pošiljke vrijednosti od 150 do 1.000 eura

Pošta države članice	Naknada za pošiljke vrijednosti 150 do 1.000 eura (Eur)
Hrvatska pošta	4,91
Austrijska pošta	12
Nizozemska pošta *	13
Belgijska pošta	32

*10 eura u slučaju kada se naknada plaća online

Izvor: internetske stranice nacionalnih pošta zemalja članica EU

Obrada: AZTN

Usporedbom s naknadama koje naplaćuju nacionalne pošte prikazanih zemalja članica EU proizlazi kako je iznos naknade HP-a za uslugu izrade H6 deklaracije za pošiljke s robom vrijednosti od 150 do 1.000 eura najniži, te stoga nema dokaza da je riječ o prekomjerno visokoj naknadi odnosno nepravednoj u smislu članka 13. ZZTN-a.

WACC-a ne ukazuje na to da bi bila riječ o usluzi čija se cijena ne može dovesti u razumnu vezu s ekonomskom vrijednošću te usluge.

Navedenom u prilog ide i zaključak iz usporedbe visine naknade HP-a s visinom naknada konkurenata te drugih nacionalnih pošta iz EU

Pritom Vijeće naglašava kako uslugu podnošenja na carinski pregled za robu iz trećih zemlja vrijednosti do 150 eura u pošiljkama u Republici Hrvatskoj naplaćuju poduzetnici [...],[...] i [...], te da u usporedbi s tim cijenama, naknada HP-a od 18,50 kuna (2,46 eura) nije prekomjerno visoka odnosno nepravedna u smislu ZZTN-a.

Činjenica da HP doista obavlja poslove kontrolnog i sigurnosnog pregleda vezano uz podnošenje carinskih deklaracija proizlazi iz zapisnika o inspekcijskom pregledu izvršenom od strane HAKOM-a u prostorijama Sortirnog centra HP-a u Velikoj Gorici 17. studenog 2021., čiji nalaz AZTN prihvaća kao vjerodostojan, a kojim pregledom su utvrđene, između ostalog, aktivnosti radnika HP-a vezane za postupanje s poštanskim pošiljkama iz trećih zemalja u slučaju kada je PDV na robu u pojedinoj poštanskoj pošiljci od strane primatelja trgovcu plaćen unaprijed putem elektroničkog sustava IOSS, kao i u slučaju kada PDV nije trgovcu plaćen unaprijed putem navedenog IOSS sustava.

Slijedom navedenoga, iako su podaci prikupljeni tijekom prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu predstavljali dostatne indicije za pokretanje predmetnog postupka, prikupljeni podaci i činjenice utvrđene tijekom predmetnog postupka ne predstavljaju dokaze za utvrđenje zlouporabe vladajućeg položaja nametanjem nepravednih cijena u smislu članka 13. ZZTN-a i članka 102. UFEU-a.

Vijeće napominje da je, vezano uz navode iz inicijative, kao i iz dodatnih predstavki građana dostavljenih tijekom postupka, razvidno kako je riječ o pritužbama potrošača vezano uz pogrešnu odnosno dvostruku naplatu PDV-a i carinskog terećenja za koje AZTN nije nadležan.

Stoga je AZTN, na temelju odluke Vijeća, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, ali se u roku od 30 (trideset) dana od dana dostave ovoga rješenja može tužbom pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske.

Predsjednica Vijeća za zaštitu
tržišnog natjecanja
dr.sc. Mirta Kapural, dipl.iur.

Napomena:

Sukladno članku 53. ZZTN-a, podaci koji predstavljaju poslovnu tajnu izuzeti su od objavljivanja te su u tekstu navedeni podaci označeni [...] odnosno koriste se podaci u rasponu.